

ARALIK 2019 EKONOMİK, TİCARİ VE FİNANSAL BİLGİLER

Taner HACIOĞLU

Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu

İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. Tüketici Fiyat Endeksi	4
1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	5
1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi	6
2. GÜVEN ENDEKSLERİ	6
2.1. Ekonomik Güven Endeksi	7
2.2 Tüketici Güven Endeksi	8
2.3 Sektörel Güven Endeksleri	9
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi	100
3. SANAYİ ENDEKSLERİ	14
3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu	144
3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi	145
3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)	166
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ	18
5. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI	22
6. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	24
7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ	26

Tablo Listesi

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Tablo 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Tablo 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Tablo 4. Ekonomik güven endeksi	7
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	9
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	10
Tablo 7. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)	18
Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)	19
Tablo 9. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)	20
Tablo 10. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)	21
Tablo 11. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	24
Tablo 12. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	25
Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı	26
Tablo 14. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları	27

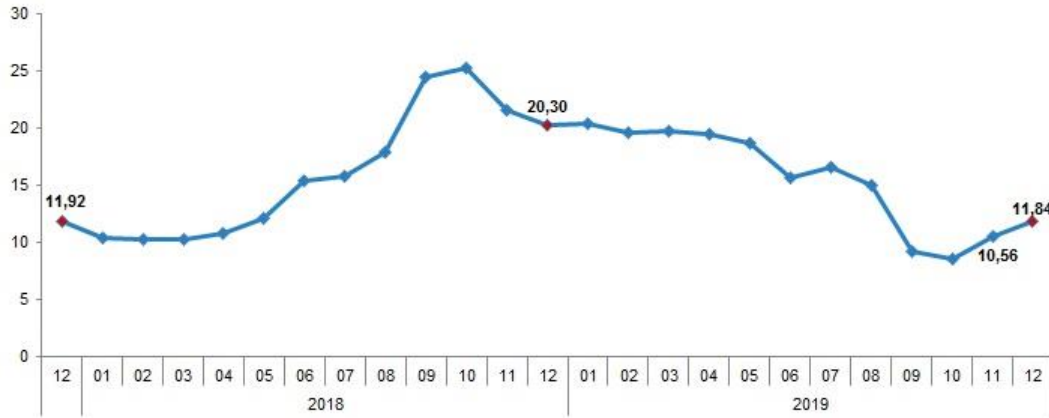
Grafik Listesi

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Grafik 4. Ekonomik güven endeksi	7
Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin 2018-2019 Yılı Değişimi	11
Grafik 8. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi	12
Grafik 9. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması	12
Grafik 10. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Aralık 2019'da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi	13
Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi	14
Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi	15
Grafik 13. SAMEKS Bileşik Endeksi	16
Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları	22
Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları	22
Grafik 16. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları	23
Grafik 17. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları	23
Grafik 18. Konut Satış Sayıları	24
Grafik 19. Yabancılarla Yapılan Konut Satış Sayıları	25

1.EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi

- TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %0,74, bir önceki yılın Aralık ayına göre %11,84, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,84 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,18 artış gerçekleşti.
- Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %4,53 ile giyim ve ayakkabı, %7,03 ile eğlence ve kültür ve %9,79 ile ev eşyası oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %43,12 ile alkollü içecekler ve tütün, %14,46 ile eğitim, %13,63 ile sağlık ve çeşitli mal ve hizmetler oldu.
- Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Aralık ayında azalış gösteren diğer bir grup %0,11 ile eğlence ve kültür oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Aralık ayında artışın yüksek olduğu gruplar sırasıyla, %2,93 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %0,57 ile ulaştırma, %0,42 ile sağlık ve çeşitli mal ve hizmetler oldu.
- Aralık 2019'da, endekste kapsanan 418 maddeden, 131 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 34 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 253 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

	Aralık 2019	Aralık 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,74	-0,40
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	11,84	20,30
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	11,84	20,30
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	15,18	16,33

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi % Değişim Oranı

1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

- Yİ-ÜFE (2003=100) 2019 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %0,69, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,36, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,36 ve on iki aylık ortalamalara göre %17,56 artış gösterdi. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %4,27, dayanıklı tüketim malında %7,25, dayanıksız tüketim malında %11,93, enerjide %9,02, sermaye malında %8,09 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %0,70 artış, dayanıklı tüketim malında %0,16 azalış, dayanıksız tüketim malında %1,24 artış, enerjide %0,01 azalış, sermaye malında %0,42 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

- Yıllık en fazla azalış; %7,94 ile suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması, %3,49 ile kağıt ve kağıt ürünleri, %2,76 ile ana metaller olarak gerçekleşti. Buna karşılık temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları %25,22, tütün ürünleri %25,17, diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri %16,78 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.
- Aylık en fazla azalış; %3,83 ile diğer ulaşım araçları, %0,88 ile elektrik, gaz üretim ve dağıtımı, %0,59 ile suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması olarak gerçekleşti. Buna karşılık tütün ürünleri %3,31, kok ve rafine petrol ürünleri %2,01, gıda ürünleri %1,83 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

	Aralık 2019	Aralık 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,69	-2,22
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	7,36	33,64
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	7,36	33,64
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	17,56	27,01

Tablo 2. Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları

1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi

- YD-ÜFE (2010=100) 2019 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,81, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,93, bir önceki yılın aynı ayına göre %8,93 ve on iki aylık ortalamalara göre %14,19 artış gösterdi. Sanayinin iki sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %13,41, imalatda %8,83 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %5,92, dayanıklı tüketim malında %11,17, dayanıksız tüketim malında %9,63, enerjide %24,78, sermaye malında %10,27 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

- Sanayinin iki sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %1,04, imalatda %1,82 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %1,94, dayanıklı tüketim malında %1,09, dayanıksız tüketim malında %1,92, enerjide %0,14, sermaye malında %1,91 artış olarak gerçekleşti.

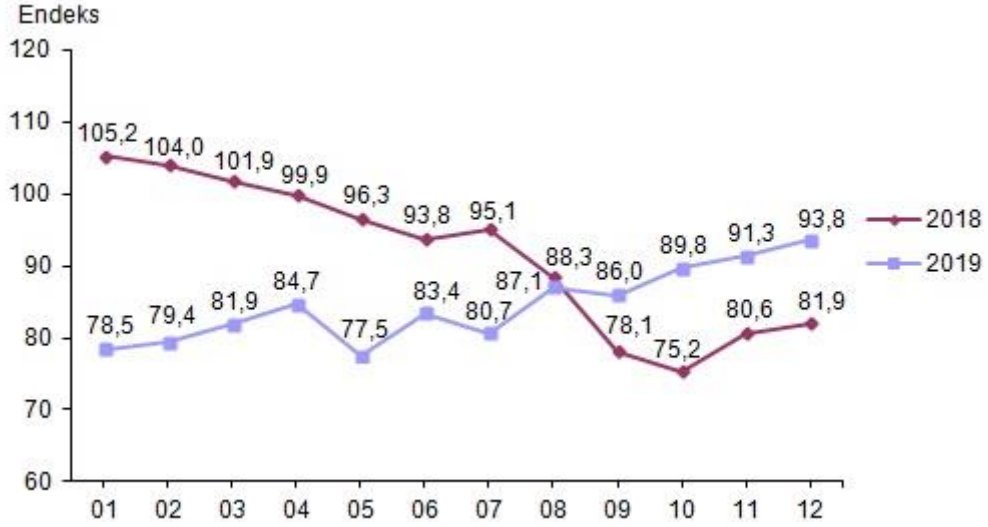
	Aralık 2019	Aralık 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,81	-1,32
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	8,93	33,45
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	8,93	33,45
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	14,19	35,70

Tablo 3. Yurt dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

2. GÜVEN ENDEKSLERİ

2.1. Ekonomik Güven Endeksi

- Ekonomik güven endeksi Kasım ayında 91,3 iken, Aralık ayında %2,6 oranında artarak 93,8 oldu. Ekonomik güven endeksindeki artış, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.
- Aralık ayında reel kesim güven endeksi 108,7 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 93,2 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 102,6 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 68,9 değerine yükseldi. Aralık ayında tüketici güven endeksi ise 58,8 değerine geriledi.

Grafik 4. Ekonomik güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	11/2019	12/2019	11/2019	12/2019
Ekonomik güven endeksi	91,3	93,8	1,7	2,6
Tüketici güven endeksi	59,9	58,8	5,2	-1,9
Reel kesim güven endeksi	105,9	108,7	1,6	2,6
Hizmet sektörü güven endeksi	91,3	93,2	0,7	2,0
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	101,3	102,6	-1,1	1,4
İnşaat sektörü güven endeksi	63,9	68,9	-1,9	7,9

Tablo 4. Ekonomik güven endeksi

AÇIKLAMALAR

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2 Tüketici Güven Endeksi

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Aralık ayında bir önceki aya göre %1,9 oranında azaldı; Kasım ayında 59,9 olan endeks, Aralık ayında 58,8 oldu.
- Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Kasım ayında 79,3 iken, Aralık ayında %2,1 oranında azalarak 77,7 oldu. Genel ekonomik durum beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Kasım ayında 78,5 iken, Aralık ayında %2,5 oranında azalarak 76,5 oldu.
- İşsiz sayısı beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Kasım ayında 58,8 iken Aralık ayında %2,9 oranında azalarak 57,1 oldu.
- Tasarruf etme ihtimali endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Kasım ayında 23 iken, Aralık ayında %3,5 oranında artarak 23,8 oldu.

Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	11/2019	12/2019	11/2019	12/2019
Tüketici güven endeksi	59,9	58,8	5,2	-1,9
Hanenin maddi durum beklentisi	79,3	77,7	6,1	-2,1
Genel ekonomik durum beklentisi	78,5	76,5	6,9	-2,5
İşsiz sayısı beklentisi	58,8	57,1	3,6	-2,9
İnşaat sektörü güven endeksi	23,0	23,8	0,5	3,5

Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

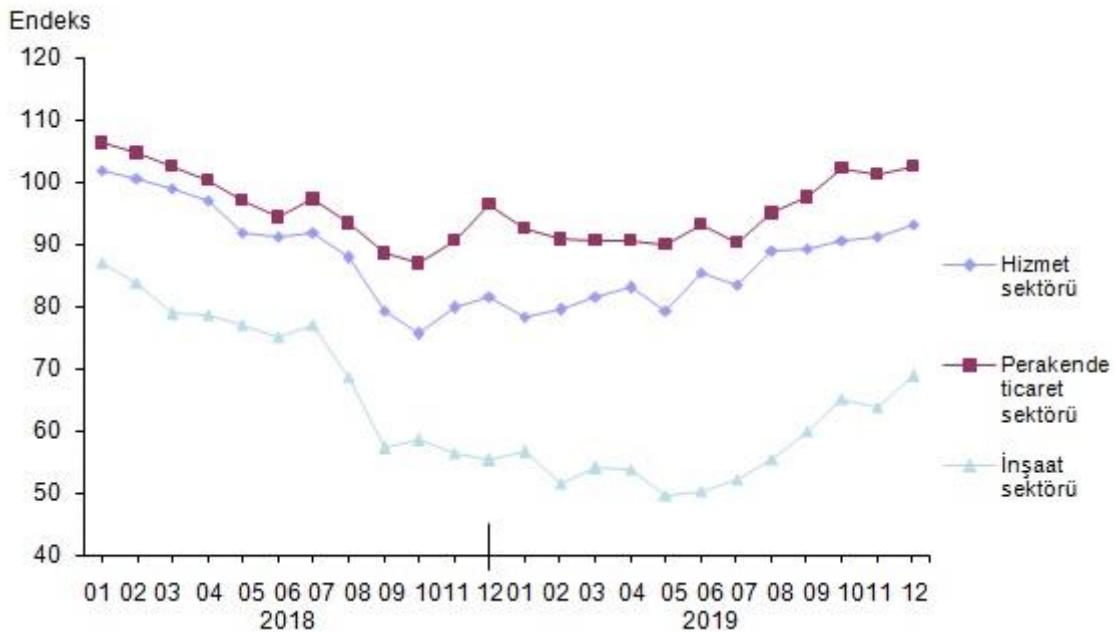
ACIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3 Sektörel Güven Endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Kasım ayında 91,3 iken, Aralık ayında %2 oranında artarak 93,2 oldu. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla %0,6, %1,9 ve %3,4 artarak 89,8, 89,3 ve 100,5 değerlerini aldı.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Aralık ayında %1,4 oranında artarak 102,6 oldu. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve mevcut mal stok seviyesi endeksleri sırasıyla %2 ve %3,4 artarak 96,9 ve 109,3 değerlerini aldı. İş hacmi-satışlar beklentisi endeksi ise %1,2 azalarak 101,8 oldu.

Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 63,9 iken, Aralık ayında %7,9 oranında artarak 68,9 oldu. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla %9,1 ve %7,2 artarak 48,6 ve 89,2 değerlerini aldı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	11/2019	12/2019	11/2019	12/2019
Hizmet sektörü güven endeksi	91,3	93,2	0,7	2,0
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	89,3	89,8	2,9	0,6
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	87,6	89,3	2,7	1,9
Hizmetlere olan talep beklentisi (son 3 aylık dönemde)	97,1	100,5	-2,9	3,4
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	101,2	102,6	-1,1	1,4
İş hacmi - satışlar (son 3 aylık dönemde)	95,0	96,9	1,8	2,0
Mevcut mal stok seviyesi	105,6	109,3	-2,2	3,4
İş hacmi - satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	103,1	101,8	-2,5	-1,2
İnşaat sektörü güven endeksi	63,9	68,9	-1,9	7,9
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	44,5	48,6	-8,1	9,1
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	83,3	89,2	1,7	1,7

Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

AÇIKLAMALAR

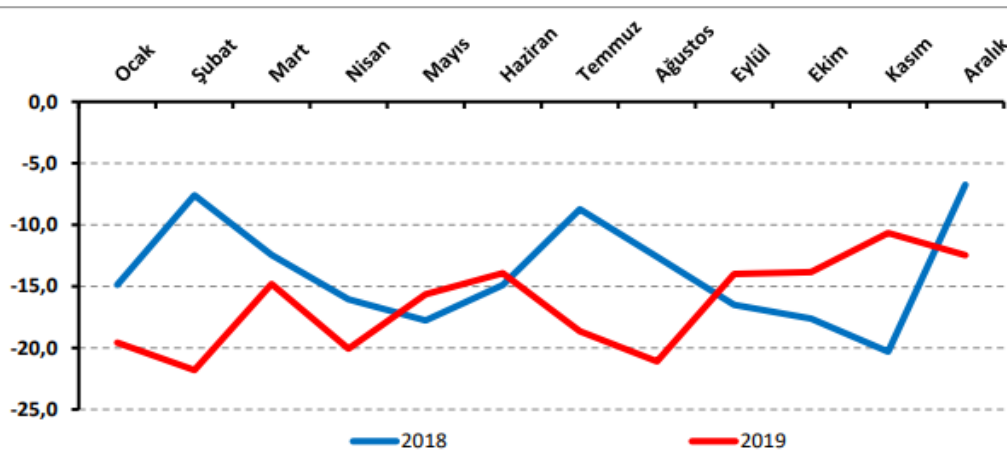
Sektörel güven endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi

- KDV oranındaki indirimlere ve bankaların tüketici kredilerindeki canlanma eğilimine karşın, tüketici, 2019'da perakendecinin yüzünü güldürmedi. Perakende güveni Aralık ayında hem geçen yıla hem de geçen aya göre azalarak, 2019 yılını negatif seviyede tamamladı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu, önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri hem Aralık 2018'e hem de Kasım 2019'a göre azaldı. TEPE'nin 2019 yılı ortalaması -16,4 puan olurken, bu seviye 2017 yılı ortalamasından (-17,1) sonra en düşük seviye olarak kaydedildi. 2019 yılı birinci çeyreği, perakende endeksinin yıl içinde en düşük seviyeyi gördüğü dönem olarak belirlendi.
- Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri 2019 yılında, 2018 yılına göre daha kötü performans sergiledi. Beklentilerin 2018 yılı ortalaması -7,6 puan olurken, 2019 yılı ortalaması -11,9 puan oldu. Çeyreklik frekansta incelendiğinde ise, 2019 son çeyreğinin 2018 yılı son çeyreğine göre daha yüksek değer aldığı görüldü. Perakende sektörü için 2019 yılı, 2018 yılına göre iş hacminin

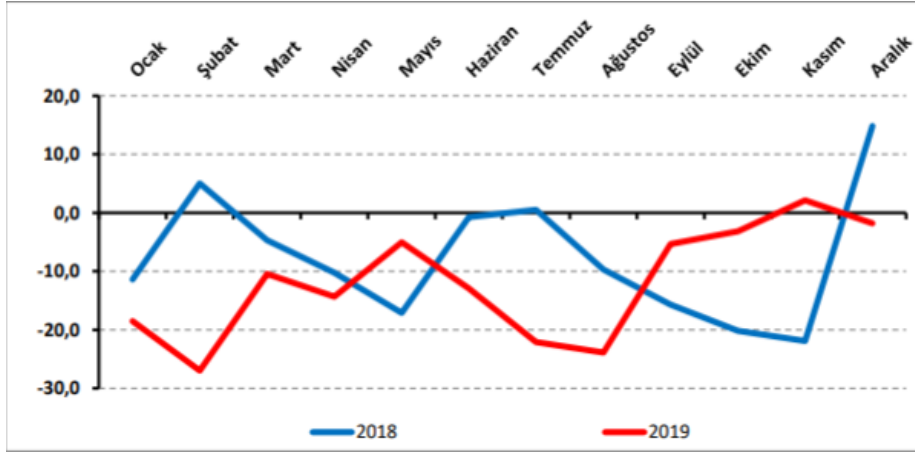
daha kötü olduğu bir yıl oldu. Geçen yıla göre işlerin durumuna dair alt endeks değerinin 2018 yılı ortalaması -36,0 puan olurken, 2019 yılı ortalaması -42,6 puan oldu. Endeks çeyreklik frekansta ele alındığında da, ilgili soruya verilen yanıtların denge değerinin 2019 yılının son çeyreğinin 2018 yılının üzerinde olduğu görüldü.

- Mevsimsellikten arındırılmış TEPE değerleri aylar itibari ile incelendiğinde, endeks değerlerinin 2019 yılı Mayıs, Haziran, Eylül, Ekim ve Kasım ayları dışında 2018 yılının aynı dönemlerine göre daha düşük olduğu görüldü. TEPE'nin 2019 yılı ortalaması -16,4 puan iken, 2018 yılı ortalaması -13,8 puan oldu. Perakende sektörü güveni 2019 yılında 2018 yılına göre ortalama daha kötü bir performans sergiledi. Aralık ayında -12,5 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 1,8 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 5,8 puan azaldı. TEPE değerinin geçen aya ve geçen yıla göre azalmasında, hem geçtiğimiz üç ayda işlerin gelişimi hem de önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu. TEPE, 2019 yılını üst üste 12 ay negatif değer olarak tamamladı.

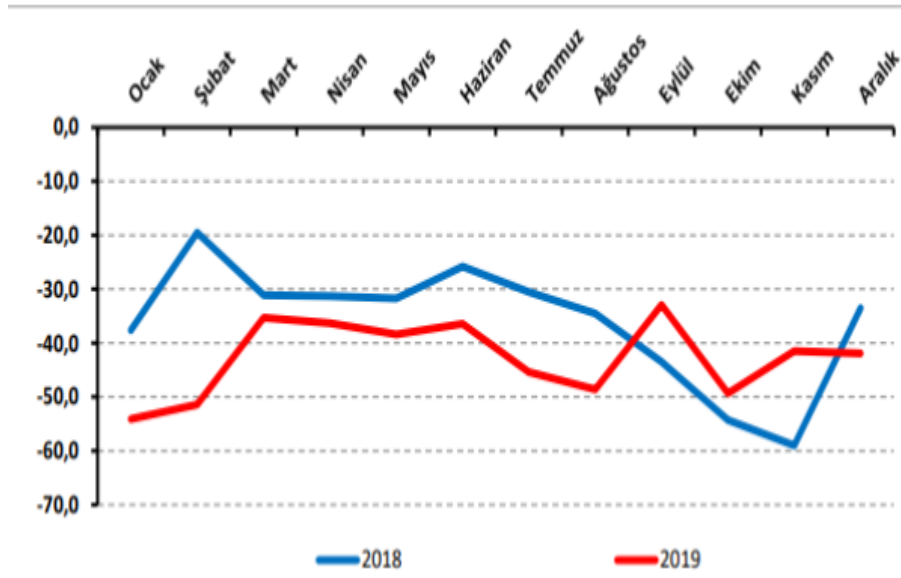

Grafik 7. Perakende Güven Endeksinin 2018 – 2019 Yılı Değişimi

- İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumuna 2019 ve 2018 yılları itibari ile bakıldığında, 2019 yılı değerleri Eylül, Ekim ve Kasım aylarında 2018'den yüksek değer aldığı görüldü. 2018 yılı ortalaması -36,0 puan iken, 2019 yılı ortalaması -42,6 puan oldu ve 2019 yılının iş hacmi 2018 yılından daha kötü performans gösterdi. Çeyreklik dönemler bazında geçen yıla göre işlerin durumu incelendiğinde, son çeyrekte 2019 yılı değerleri 2018 yılı değerlerinin üzerinde yer aldı.
- Aralık 2019'da ise endeks -41,9 puan değerini alarak, Kasım 2019'a göre 0,4 puan, Aralık 2018'e göre ise 8,4 puan azaldı. TEPE anketi katılımcılarının yüzde 16,4'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 58,3 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,3 oldu.

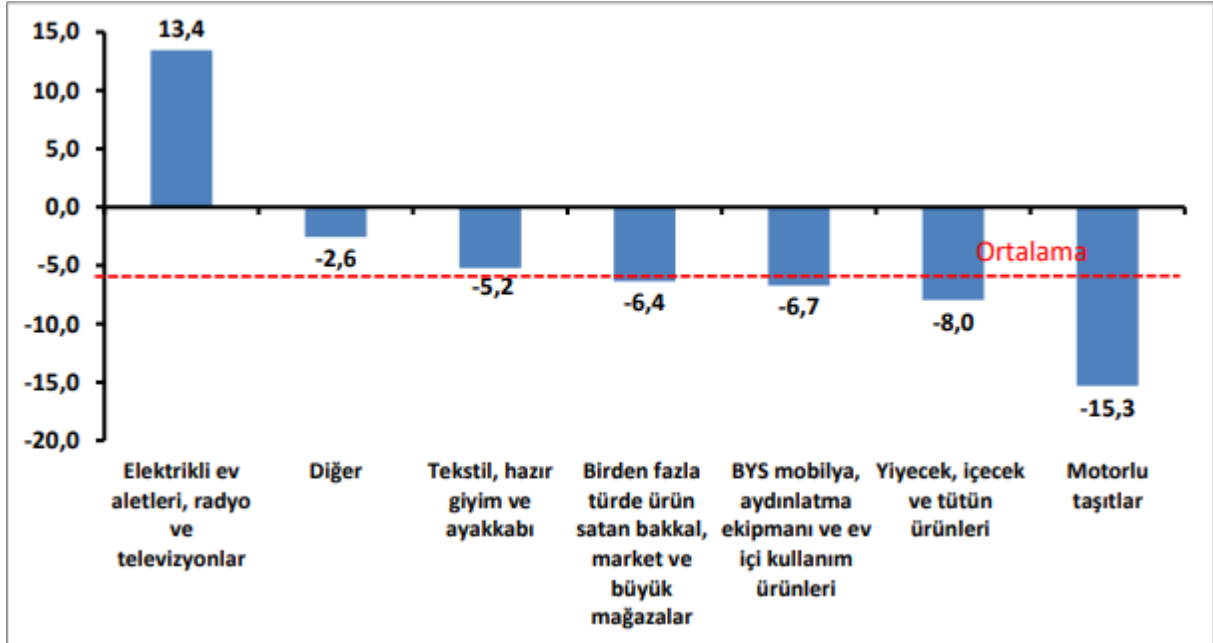

Grafik 8. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi

Grafik 9. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması

- Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Aralık 2019'da, geçen yılın aynı dönemine göre "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektöründe artış; "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "motorlu taşıtlar" sektörlerinde düşüş gözlemlendi. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörleri ortalamasının üzerinde değer aldı.

Grafik 10. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Aralık 2019'da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi

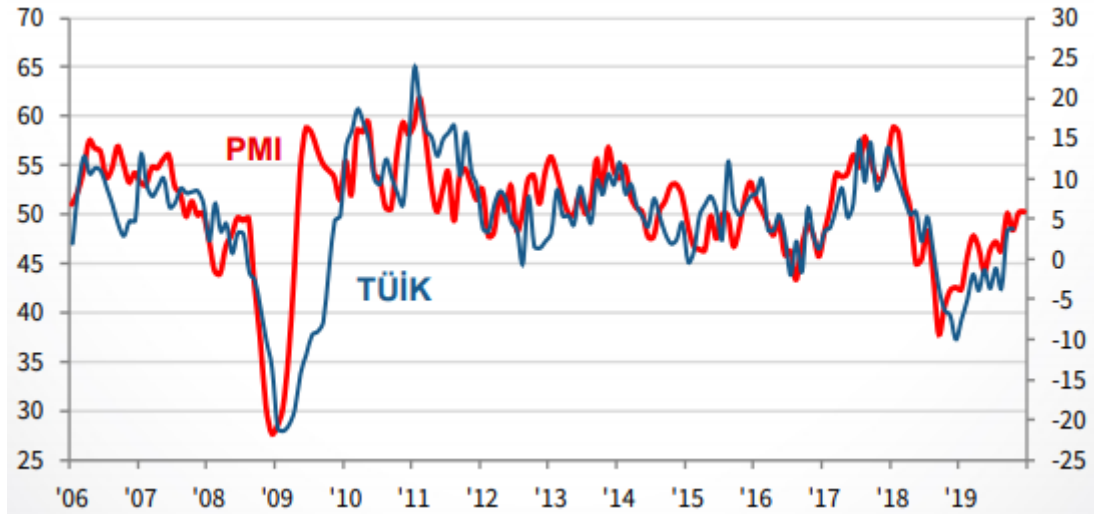
- TEPE anketine soru bazında bakıldığında Aralık 2019'da, hem Aralık 2018'e göre hem de Kasım 2019'a göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri azaldı. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergesi Aralık 2018'e göre artarken, Kasım 2019'a göre azaldı.

3. SANAYİ ENDEKSLERİ

3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu

Aralık 2019 Raporu Önemli Hususlar

- ❖ Üretim hafif artış kaydetti
 - ❖ Yeni siparişler büyük ölçüde istikrarlı seyretti
 - ❖ Nihai ürün fiyatları son 4 ayda ilk kez yükseldi
- Manşet PMI Aralık'ta değişim göstermeyerek 49,5 düzeyinde gerçekleşti ve faaliyet koşullarında hafif bir yavaşlamaya işaret etti. Bununla birlikte, Aralık değeri 2019 yılı ortalamasının üzerinde ölçüldü. Üretim, 2019'un son ayında üst üste ikinci ay artış kaydetti. Artış ılımlı düzeyde olmasına rağmen Kasım ayına göre güçlendi. Anket katılımcıları, yeni siparişlerdeki iyileşme belirtilerinin üretim artışını teşvik ettiğini ifade etti.
 - Çok sınırlı bir yavaşlama gösteren yeni siparişler, büyük ölçüde istikrarlı görünümünü sürdürdü. Yeni ihracat siparişlerinde ise hız kaybı devam etti, ancak düşüş son 5 ayın en düşük oranında gerçekleşti. İstihdamda üst üste iki aydır yaşanan yavaşlama, imalatçıların mevcut iş yükünü karşılamak için yeterli işgücüne sahip olduğunu gösterdi. Birikmiş işlerin daha da azalması, bu durumu destekledi.

Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi

- Aralık ayında üretim gereksinimlerindeki artışa bağlı olarak firmalar satın alma faaliyetlerini hızlandırdı. Bu durum, yaklaşık 2 yıldır süren düşüşün ardından girdi alımlarının yatay seyretmesine yardımcı oldu. Üretimdeki büyüme hızının stok artışını desteklemekte yetersiz kalmasına bağlı olarak, nihai ürün stokları gerilemeye devam etti. Kasım'da yaklaşık 5 yılın en düşük düzeyine gerileyen girdi maliyetleri enflasyonu yılın son ayında yükseldi, ancak seri ortalamasının belirgin şekilde altında kaldı. Girdi fiyatlarının arttığını bildiren firmalar, bu durumu para birimindeki zayıflığa bağladı.

3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi

Aralık 2019 Raporu Önemli Hususlar

- İhracat ikliminde ılımlı iyileşme gerçekleşti
- Almanya’da ekonomik aktivite Aralık’ta yeniden büyüme bölgesine geçti
- Birleşik Krallık ve İtalya’da üretim azalmaya devam etti
- Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, İstanbul Sanayi Odası tarafından ulusal PMI anketlerindeki PMI üretim endekslerinin bir araya getirilerek ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmaktadır. Ağırlıklar, ihracat pazarlarının Türk imalat sektörü ihracatından aldıkları paylara ilişkin istatistikler kullanılarak oluşturulmaktadır.
- Kasım’da 50,1 olarak ölçülen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Aralık’ta 50,3’e yükselerek yılın sonunda imalat sektörünün ihracat ikliminde daha güçlü bir iyileşmeye işaret etti
- Aralık ayında görünümün iyileşmesine yol açan faktörlerden biri, Türk imalat sektörünün en büyük ihracat pazarı olan Almanya’da ekonomik aktivitenin yeniden büyüme bölgesine geçmesi oldu. Üretimde büyüme ılımlı seyretmekle birlikte, yaşanan artış üç aylık daralma sürecini sona erdirdi.
- Öte yandan, diğer temel pazarlarda talep koşullarının zayıflamaya devam ettiği gözlemlendi. Birleşik Krallık’ta ekonomik aktivite üst üste beşinci ay gerilerken, düşüş Kasım ayındakiyle aynı hızda gerçekleşti. İtalya’da ise üretim üst üste ikinci ay düşüş gösterdi. Gerileme ılımlı düzeyde olmakla birlikte Ocak 2019’dan beri en yüksek oranda kaydedildi.

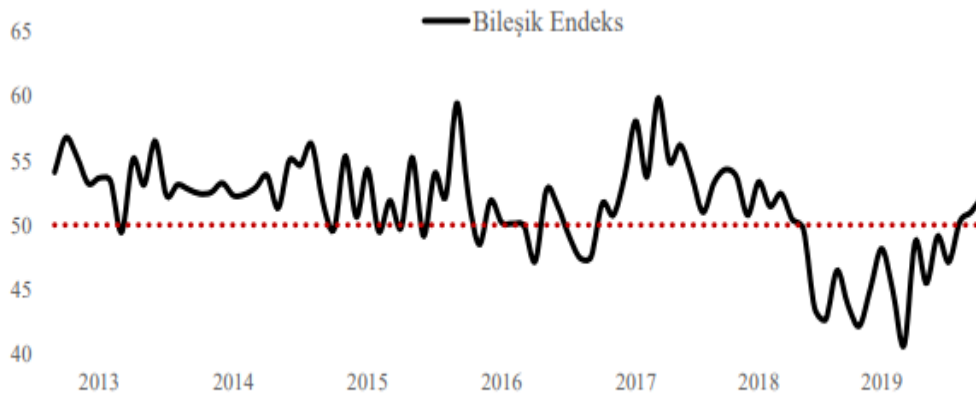
Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi

AÇIKLAMA

İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi değerinin bir önceki aya göre 50'nin üzerinde olması, Türk imalatçılarının ihracat ikliminin pozitif seyir izlediğini göstermektedir.

3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)

- 2019 yılı Aralık ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 1,2 puan artarak 52,3 değerine yükselmiştir. Aralık ayında endekste gözlenen artışta sanayi sektörü endeksinin önceki aya göre 7,9 puan artarak 54,3 seviyesine yükselmesi etkili olurken, hizmet sektörü endeksi de 51,5 seviyesinde gerçekleşerek artışını sürdürmüştür. Sanayi sektöründe gözlenen artışta yeni siparişlerin ivme kazanması belirleyici olurken, hizmet sektörüne ilişkin girdi alımlarındaki olumlu görünüm bu dönemde de devam etmiştir. Böylece 50 referans değeri üzerindeki seyrini sürdüren mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi; Ekim ve Kasım aylarındaki olumlu görünümünü Aralık ayında da sürdürmüş ve yılın son çeyreğinde Türkiye ekonomisine ilişkin pozitif sinyaller vermeye devam etmiştir.

Grafik 13. SAMEKS Bileşik Endeksi

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2019 yılı Aralık ayında, bir önceki aya göre 7,9 puan artarak 54,3 seviyesine yükselmiştir. Yeni siparişlerin önceki aya göre 8,3 puan birden artması, bu dönemde sanayi sektörüne yönelik toparlanmada belirleyici rol oynamıştır. Yeni siparişlerde gözlenen hareketlenmeye bağlı olarak, girdi alımları önceki aya göre 16,8 puan artarak 62,6 seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmelere bağlı olarak üretim alt endeksi önceki aya göre 9,8 puan artarak 52,6 seviyesine yükselmiş ve 50 referans değerinin üzerine yükselmiştir. Sektöre ilişkin nihai mal stokunun azalışını sürdürdüğü Aralık ayında, tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi ise 54,1 seviyesine gerçekleşmiş ve olumlu görünümünü sürdürmüştür. Bu dönemde sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların işgücü talepleri artarak devam etmiş ve istihdam alt endeksinin önceki aya göre 1,9 puan artarak 52,3 seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmeler neticesinde 54,3 seviyesine yükselen SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, Temmuz 2018 döneminden beri ilk kez 50 referans değerinin üzerinde gerçekleşmiş ve ekonomik aktivitedeki toparlanmanın hızlandığına işaret etmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2019 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 1,4 puan azalarak 51,5 seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde önceki aya göre 0,5 puan artış kaydederek 55,6 seviyesinde gerçekleşen girdi alımları alt endeksi, hizmet sektörü endeksinin 50 referans değerinin üzerindeki seyrinde belirleyici rol oynamıştır. Girdi alımlarındaki olumlu seyrin sürmesine karşın, iş hacmi alt endeksi önceki aya göre 3,4 puan birden azalarak 49,9 seviyesine gerilemiş ve olumsuz bir görünüm arz etmiştir. Bu dönemde, girdi alımlarındaki artışa karşın iş hacminin durgun bir tablo sunması, nihai mal stokunda artışa neden olmuş ve söz konusu alt endeks 51,3 puana yükselmiştir. Önceki aya göre 0,6 puan azalarak 50,4 seviyesine gerileyen istihdam alt endeksi, bu azalışa karşın referans değerinin üzerinde yer almış ve sektöre ilişkin istihdamda artış sinyali vermiştir. Böylece SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi Kasım ayında başlayan artışını bu dönemde de sürdürmüş ve 50 referans değerinin üzerinde yer alarak sektördeki canlılığa işaret etmiştir.

4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

Türkiye İhracatçıları Meclisi tarafından yayınlanan 2019 yılı Aralık ayına ait ihracat istatistikleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

	İLLER	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	5.256.343,31	5.493.734,90	6.441.843,38	5.800.186,21	6.777.099,81	4.419.935,50	6.387.417,10	5.598.061,15	6.002.511,76	6.178.381,73	6.029.850,25	5.716.545,91	70.101.911,00
2	KOCAELİ	1.324.588,75	1.325.480,78	1.383.023,05	1.399.878,66	1.230.402,51	1.037.396,99	1.310.015,49	973.171,51	1.286.216,35	1.338.868,73	1.279.058,37	1.352.391,32	15.240.492,51
3	BURSA	1.108.756,32	1.165.198,37	1.453.554,99	1.248.006,09	1.447.091,78	1.065.522,26	1.314.755,67	952.067,23	1.205.642,08	1.429.629,14	1.372.104,31	1.224.817,71	14.987.145,95
4	İZMİR	780.244,24	799.551,17	827.992,18	804.411,10	948.797,38	609.508,03	837.186,77	773.403,35	842.745,96	882.888,45	849.136,92	814.412,35	9.770.277,89
5	ANKARA	617.784,12	607.455,84	706.598,16	665.791,05	773.992,74	543.700,54	740.012,06	565.425,40	643.687,47	791.778,86	839.911,82	807.335,62	8.303.473,68
6	GAZİANTEP	585.697,35	592.994,08	641.344,58	679.299,18	683.292,10	425.924,85	664.351,18	553.483,82	659.513,10	704.295,46	656.724,04	624.923,55	7.471.843,29
7	SAKARYA	405.022,07	443.294,73	500.784,53	476.765,31	485.468,99	332.316,96	512.059,45	189.526,68	392.224,79	493.642,76	469.736,51	476.332,93	5.177.175,70
8	MANİSA	299.952,64	358.967,82	376.708,02	374.947,58	412.699,84	268.782,76	357.106,58	311.996,69	401.442,39	459.492,23	415.727,47	412.610,11	4.450.434,14
9	DENİZLİ	251.761,01	239.503,49	285.745,41	275.324,18	321.759,94	206.452,16	279.390,06	251.206,55	278.088,60	274.567,11	269.799,48	252.182,22	3.185.780,21
10	HATAY	237.315,58	258.157,88	224.196,77	253.378,05	226.216,14	194.188,70	247.712,27	185.031,95	213.074,05	292.417,94	251.236,86	258.751,78	2.841.677,95
11	KAYSERİ	154.084,76	163.176,30	174.919,80	179.703,94	193.399,78	125.135,24	185.016,01	148.448,09	176.496,98	180.234,14	186.494,40	183.023,44	2.050.132,88
12	KONYA	172.458,46	161.927,05	183.272,33	182.406,50	190.139,47	111.797,86	173.043,53	150.942,91	165.068,37	182.310,29	164.745,22	175.757,01	2.013.869,00
13	ADANA	160.776,56	147.442,76	163.425,23	158.032,77	180.032,34	116.973,15	167.864,98	137.178,28	153.000,70	191.088,14	178.583,10	164.454,27	1.918.852,27
14	MERSİN	149.571,74	134.522,69	140.536,29	135.369,88	150.131,72	110.391,94	125.411,52	105.892,79	131.710,77	185.315,41	210.157,24	218.150,35	1.797.162,34
15	ANTALYA	106.364,94	117.742,47	120.925,75	107.605,08	123.030,33	100.403,16	118.549,06	91.458,52	96.384,25	112.867,94	109.083,98	146.390,31	1.350.805,80
16	TRABZON	89.271,58	96.467,56	99.407,32	82.158,53	87.917,36	51.548,45	82.918,05	42.293,28	118.956,00	145.610,45	143.467,76	120.519,45	1.160.535,79
17	ESKİŞEHİR	88.262,50	81.969,60	92.832,48	93.319,02	100.437,20	71.028,63	96.978,00	86.384,56	101.637,23	105.641,03	107.367,09	104.029,56	1.129.886,90
18	TEKİRDAĞ	80.065,65	80.472,60	86.887,81	86.479,36	96.729,83	63.255,65	96.723,23	85.802,73	93.277,48	93.764,85	87.523,91	79.536,87	1.030.519,97
19	K.MARAŞ	79.530,83	76.430,62	82.836,31	90.679,18	88.915,04	67.487,46	79.125,87	63.764,57	76.650,73	81.195,61	75.240,29	64.950,02	926.806,54
20	MARDİN	55.426,36	67.088,65	65.601,49	59.728,36	59.369,74	42.193,77	69.427,28	62.679,31	84.633,35	81.292,00	77.198,32	70.355,39	794.994,01
21	SAMSUN	58.803,54	59.214,54	58.574,56	56.188,54	69.154,26	46.643,01	60.756,36	43.305,99	70.796,86	59.484,74	73.601,85	66.054,54	722.578,80
22	AYDIN	42.149,51	42.542,30	47.938,99	51.253,21	67.904,92	35.017,35	51.129,34	46.023,68	63.751,45	78.330,47	71.414,53	56.475,47	653.931,23
23	BALIKESİR	48.755,78	42.253,69	63.013,78	51.379,85	54.232,09	37.193,91	47.678,32	33.415,37	45.622,22	53.008,56	58.750,06	50.150,37	585.453,99
58	ÇANAKKALE	6.146,00	3.351,46	4.486,26	4.680,56	4.949,15	2.843,91	4.194,98	3.576,56	4.761,75	5.072,71	4.913,52	3.025,70	52.002,56
	TOPLAM	12.796.970,37	13.182.075,84	14.956.412,90	14.033.634,80	15.467.116,75	10.569.700,05	14.697.942,87	12.062.685,73	14.010.934,40	15.178.375,42	14.829.005,13	14.174.896,35	165.959.754,61

Tablo 7. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)

	1 - 31 ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK		
SEKTÖR	2018	2019	DEĞ.	2018	2019	DEĞ.
Çelik	1.841,77	1.549,67	-15,86%	23.290,80	22.909,02	-1,64%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	360,85	755,89	109,48%	3.436,13	5.631,08	63,88%
Demir ve Demir Dışı Metaller	2.415,15	2.624,16	8,65%	29.411,04	28.314,17	-3,73%
Deri ve Deri Mamulleri	310,68	211,18	-32,03%	3.180,24	3.574,43	12,39%
Diğer Sanayi Ürünleri	13,39	47,53	255,03%	82,82	233,53	181,96%
Elektrik Elektronik	12.409,63	6.775,85	-45,40%	75.969,94	87.376,29	15,01%
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00		4,55	0,00	-100,00%
Gemi ve Yat	0,00	0,00		405,32	35,04	-91,36%
Halı	15,47	118,78	667,63%	110,98	331,63	198,83%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	5.041,53	3.495,84	-30,66%	61.467,50	48.442,71	-21,19%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.039,91	948,57	-8,78%	8.037,48	10.847,75	34,96%
İklimlendirme Sanayii	404,28	122,68	-69,66%	3.130,15	3.058,18	-2,30%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.970,03	3.546,15	19,40%	36.040,26	32.074,42	-11,00%
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,65	13,87	2037,00%	35,01	38,22	9,14%
Madencilik Ürünleri	1.612,42	1.848,96	14,67%	41.919,88	27.423,65	-34,58%
Makine ve Aksamları	2.165,26	2.845,03	31,39%	27.064,16	29.476,66	8,91%
Meyve Sebze Mamulleri	1.695,50	2.762,13	62,91%	15.754,96	19.050,21	20,92%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	1.079,53	1.809,66	67,63%	15.886,61	16.941,70	6,64%
Mücevher	197,67	0,00	-100,00%	392,33	139,95	-64,33%
Otomotiv Endüstrisi	4.315,98	4.069,00	-5,72%	50.622,76	52.531,10	3,77%
Savunma ve Havacılık Sanayii	1.310,05	1.327,54	1,34%	7.579,33	9.244,95	21,98%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	19.027,35	13.662,64	-28,19%	192.305,98	176.279,07	-8,33%
Süs Bitkileri ve Mam.	1.013,78	1.200,17	18,39%	5.792,22	7.087,14	22,36%
Tekstil ve Hammaddeleri	133,94	273,29	104,04%	1.650,07	2.813,81	70,53%
Yaş Meyve ve Sebze	0,00	0,00		210,89	32,93	-84,38%
Zeytin ve Zeytinyağı	197,19	141,79	-28,10%	11.634,94	1.566,35	-86,54%
BALIKESİR TOPLAM İHRACATI	59.572,03	50.150,37	-15,82%	615.416,34	585.453,99	-4,87%
TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI	13.520.190,22	14.174.896,35	4,84%	163.391.001,21	165.959.754,61	1,57%

Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

	SEKTÖR	1 - 31 ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK		
		2018	2019	DEĞ.	2018	2019	DEĞ.
1	IRAK	10.684,58	6.643,56	-37,82%	112.291,04	112.168,86	-0,11%
2	ALMANYA	3.920,89	3.925,57	0,12%	49.403,19	42.532,74	-13,91%
3	İTALYA	2.036,52	2.393,90	17,55%	40.033,70	33.729,59	-15,75%
4	İSPANYA	1.586,65	1.086,56	-31,52%	21.885,54	23.588,08	7,78%
5	ABD	2.251,22	2.255,19	0,18%	22.146,21	23.224,89	4,87%
6	BREZİLYA	2.038,27	1.789,87	-12,19%	21.363,81	23.150,62	8,36%
7	BAE	1.881,53	778,85	-58,61%	18.267,53	19.474,36	6,61%
8	SUUDİ ARABİSTAN	985,2183	503,01425		15410,5167	17930,2822	
9	ÇİN	386,96	99,30	-74,34%	15.105,68	14.463,95	-4,25%
10	JAPONYA	3.256,00	3.727,14	14,47%	14.702,95	13.773,92	-6,32%
11	FRANSA	955,50	1.001,16	4,78%	11.378,02	11.395,78	0,16%
12	İSVEÇ	507,64	611,79	20,52%	7.196,11	11.134,38	54,73%
13	KATAR	1.483,99	510,07	-65,63%	13.522,57	10.067,33	-25,55%
14	UKRAYNA	172,96785	93,25341		1698,23	9855,68829	
15	İSRAİL	905,33	733,11	-19,02%	9.719,28	9.584,36	-1,39%
16	BİRLEŞİK KRALLIK	740,63	549,76	-25,77%	8.372,66	8.509,20	1,63%
17	İRAN	846,81	387,98	-54,18%	4.949,10	8.411,85	69,97%
18	BULGARİSTAN	518,35	742,77	43,30%	15.810,31	7.974,55	-49,56%
19	HOLLANDA	957,31	578,50	-39,57%	7.270,50	7.705,17	5,98%
20	CEZAYİR	323,43	1.153,26	256,58%	12.078,78	7.612,43	-36,98%
21	LİBYA	694,57856	1549,27421		4430,27844	7430,13712	
22	YUNANİSTAN	674,1798	709,34534		9257,89344	6240,50512	
23	HONG KONG	679,76	111,66	-83,57%	6.659,05	5.834,48	-12,38%
24	MISIR	257,4477	565,49417		4675,72051	5789,94892	
25	POLONYA	231,69471	506,23378		3908,19487	5774,51256	

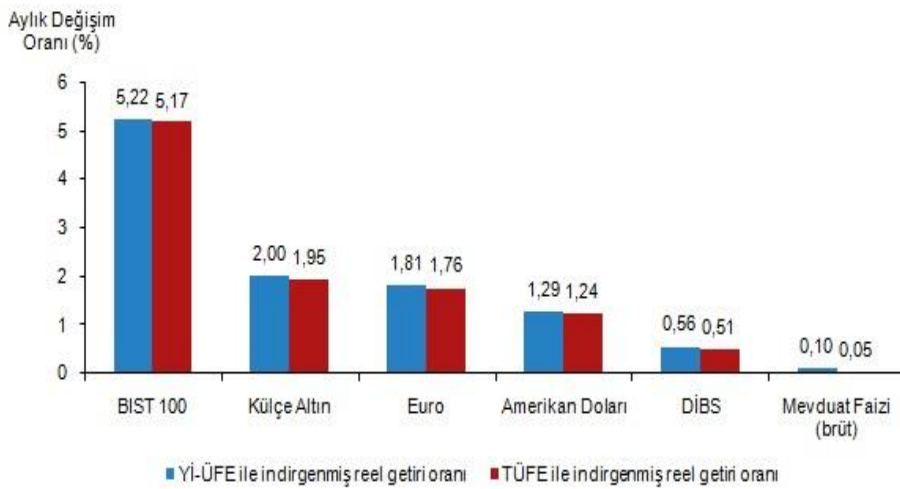
Tablo 9. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)

SEKTÖR	SIRA	ÜLKE	1 OCAK - 31 ARALIK		
			2018	2019	DEĞİŞİM
Otomotiv Endüstrisi	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	24.615.220,49	23.434.317,60	-4,80%
	2	Afrika Ülkeleri	1.535.926,04	1.683.486,11	9,61%
	3	Ortadoğu Ülkeleri	1.425.017,83	1.620.459,19	13,72%
	4	Kuzey Amerika Serbest Ticaret	1.422.866,81	1.203.862,11	-15,39%
	5	Bağımsız Devletler Topluluğu	911.900,60	1.110.718,90	21,80%
		DİĞER	1.653.166,50	1.541.354,51	-6,07%
		TOPLAM	31.564.098,27	30.594.198,41	-3,07%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	6.660.944,92	8.486.275,35	27,40%
	2	Ortadoğu Ülkeleri	2.842.388,34	3.609.663,03	26,99%
	3	Afrika Ülkeleri	2.240.751,41	2.507.096,47	11,89%
	4	Bağımsız Devletler Topluluğu	1.683.156,36	2.068.851,04	22,91%
	5	Diğer Avrupa Ülkeleri	859.960,57	868.982,49	1,05%
		DİĞER	3.061.038,06	3.029.576,11	-1%
		TOPLAM	17.348.239,66	20.570.444,49	18,57%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	12.502.963,83	12.229.128,17	-2,19%
	2	Ortadoğu Ülkeleri	1.898.670,59	2.021.729,57	6,48%
	3	Bağımsız Devletler Topluluğu	898.457,10	953.322,92	6,11%
	4	Afrika Ülkeleri	721.822,59	835.893,02	15,80%
	5	Kuzey Amerika Serbest Ticaret	692.375,89	733.487,94	5,94%
		DİĞER	914.057,67	927.307,09	1,40%
		TOPLAM	17.628.347,67	17.700.868,71	0,41%
Çelik	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	6.529.119,25	5.137.980,93	-21,31%
	2	Ortadoğu Ülkeleri	2.462.938,39	2.740.049,32	11,25%
	3	Afrika Ülkeleri	2.081.819,25	2.406.442,47	15,59%
	4	Diğer Amerikan Ülkeleri	819.033,47	821.380,11	0,29%
	5	Bağımsız Devletler Topluluğu	566.793,99	777.696,24	37,21%
		DİĞER	3.038.995,13	1.974.190,08	-35%
		TOPLAM	15.498.699,47	13.857.739,14	-10,59%
Elektrik Elektronik	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	6.582.147,70	6.541.860,15	-0,61%
	2	Ortadoğu Ülkeleri	1.419.366,29	1.486.094,24	4,70%
	3	Afrika Ülkeleri	1.064.936,49	920.354,74	-13,58%
	4	Bağımsız Devletler Topluluğu	723.321,38	883.027,46	22,08%
	5	Diğer Avrupa Ülkeleri	390.782,67	371.274,76	-4,99%
		DİĞER	1.123.235,40	1.040.033,30	-7%
		TOPLAM	11.303.789,93	11.242.644,65	-0,54%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	4.514.783,78	4.265.353,84	-5,52%
	2	Ortadoğu Ülkeleri	980.016,84	1.018.636,96	3,94%
	3	Afrika Ülkeleri	683.247,89	738.025,39	8,02%
	4	Bağımsız Devletler Topluluğu	596.202,49	726.266,03	21,82%
	5	Kuzey Amerika Serbest Ticaret	392.092,28	486.704,48	24,13%
		DİĞER	915.957,41	887.829,09	-3%
		TOPLAM	8.082.300,69	8.122.815,78	0,50%
Tekstil ve Hammaddeleri	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	4.117.134,44	3.751.177,27	-8,89%
	2	Bağımsız Devletler Topluluğu	862.000,01	945.717,39	9,71%
	3	Afrika Ülkeleri	936.388,79	917.873,82	-1,98%
	4	Ortadoğu Ülkeleri	826.319,87	729.421,10	-11,73%
	5	Kuzey Amerika Serbest Ticaret	421.144,30	402.886,14	-4,34%
		DİĞER	1.293.586,11	1.172.652,44	-9%
		TOPLAM	8.456.573,53	7.919.728,17	-6,35%
Makine ve Aksamları	1	Avrupa Birliği Ülkeleri	2.760.222,82	2.891.712,46	4,76%
	2	Bağımsız Devletler Topluluğu	1.006.656,97	1.215.808,62	20,78%
	3	Afrika Ülkeleri	1.030.907,99	1.020.508,83	-1,01%
	4	Ortadoğu Ülkeleri	863.436,39	1.001.153,57	15,95%
	5	Kuzey Amerika Serbest Ticaret	526.346,38	580.668,64	10,32%
		DİĞER	1.123.737,12	1.129.149,38	0,40%
		TOPLAM	7.311.307,68	7.839.001,49	7,22%

Tablo 10. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)

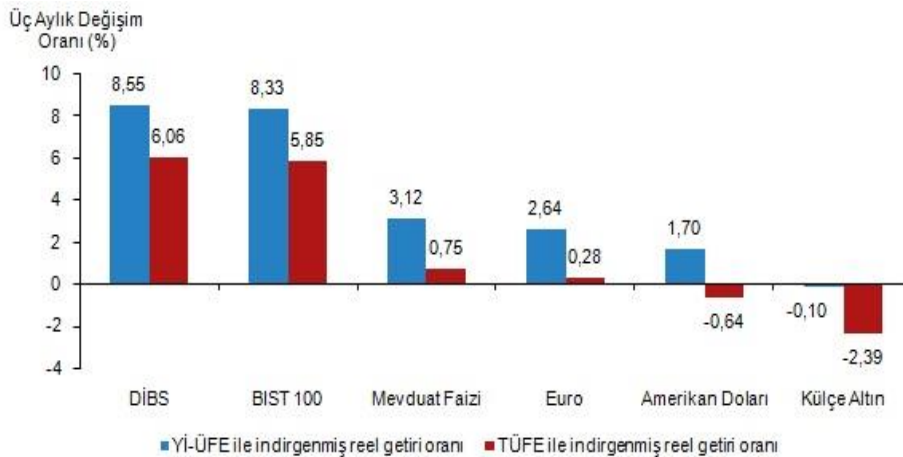
5. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI

- En yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirgenğinde %5,22, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirgenğinde ise %5,17 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. Yİ-ÜFE ile indirgenğinde; yatırım araçlarından külçe altın %2,00, Euro %1,81, Amerikan Doları %1,29, Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %0,56, mevduat faizi (brüt) %0,10 oranlarında yatırımcısına kazandırdı. TÜFE ile indirgenğinde külçe altın %1,95, Euro %1,76, Amerikan Doları %1,24, DİBS %0,51, mevduat faizi (brüt) %0,05 oranlarında yatırımcısına kazandırdı.

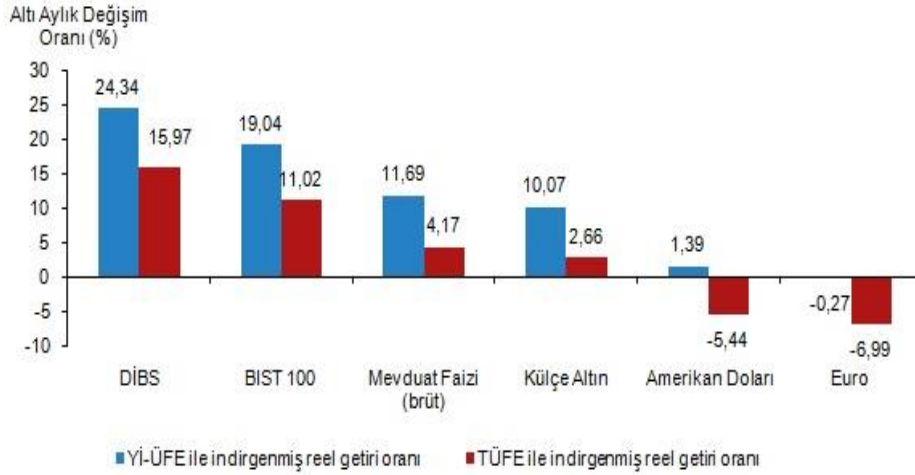
Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları

- DİBS üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %8,55, TÜFE ile indirgenğinde ise %6,06 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; külçe altın Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %0,10, TÜFE ile indirgenğinde ise %2,39 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

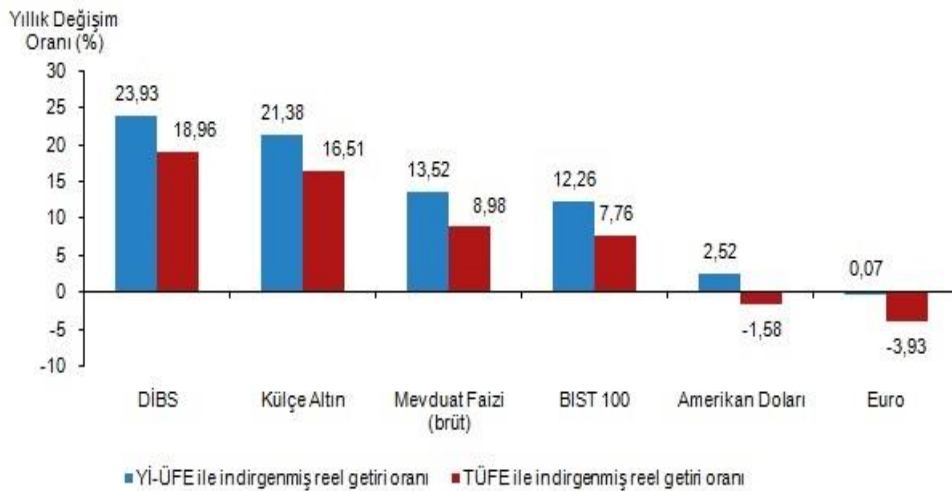
Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları

- Altı aylık değerlendirmeye göre DİBS; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %24,34, TÜFE ile indirgenğinde ise %15,97 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde Euro, Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %0,27, TÜFE ile indirgenğinde ise %6,99 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Grafik 16. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları

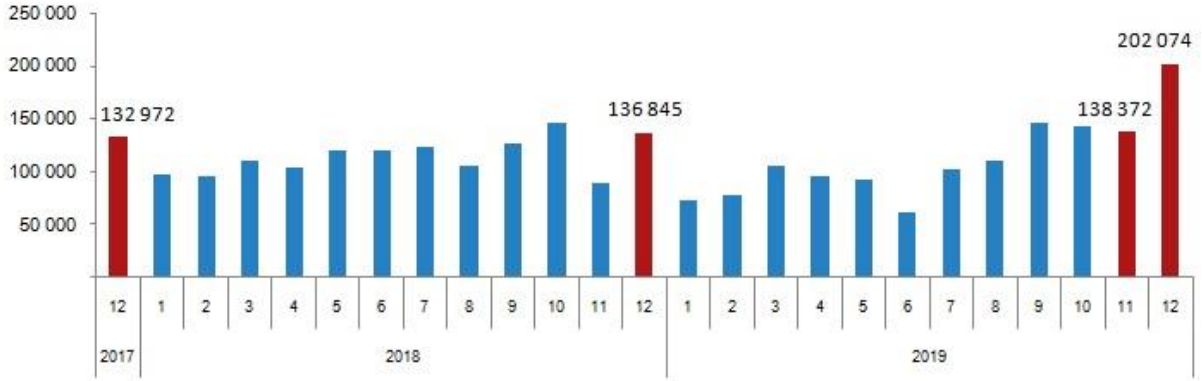
- Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde DİBS; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %23,93, TÜFE ile indirgenğinde ise %18,96 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu. Yıllık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde; yatırım araçlarından külçe altın %21,38, mevduat faizi (brüt) %13,52, BIST 100 endeksi %12,26, Amerikan Doları %2,52 ve Euro %0,07 oranlarında yatırımcısına kazandırmıştır. TÜFE ile indirgenğinde külçe altın %16,51, mevduat faizi (brüt) %8,98 ve BIST 100 endeksi %7,76 oranlarında kazandırırken; Amerikan Doları %1,58 ve Euro %3,93 oranlarında yatırımcısına kaybettirmiştir.

Grafik 17. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları

6. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

- Konut satışları 2019 yılında bir önceki yıla göre %1,9 azalarak 1 348 729 oldu. Türkiye genelinde konut satışları 332 508 ipotekli, 1 016 221 diğer satış türünde gerçekleşti. 2019 yılında ipotekli satışların payı %24,7 oldu. Türkiye'de 2019 yılında ilk el konut satışı 511 682, ikinci el konut satışı ise 837 047 olarak gerçekleşti. İlk el konut satış oranı %37,9, ikinci el konut satış oranı %62,1 oldu. Konut satışlarında 2019 yılında, İstanbul 237 675 konut satışı ve %17,6 pay ile ilk sırayı aldı. İstanbul'u, 132 486 konut satışı ve %9,8 pay ile Ankara, 79 221 konut satışı ve %5,9 pay ile İzmir izledi. En az satış ise 185 konut ile Ardahan'da oldu.

Grafik 18. Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde konut satışları 2019 Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %47,7 oranında artarak 202 074 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 40 317 konut satışı ve %20 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 20 084 konut satışı ve %9,9 pay ile Ankara, 12 284 konut satışı ve %6,1 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 29 konut ile Hakkari, 33 konut ile Ardahan ve 103 konut ile Tunceli oldu.
- Diğer konut satışları 2019 Aralık ayında Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre %17 oranında artarak 151 796 oldu. Diğer konut satışlarında İstanbul 30 180 konut satışı ve %19,9 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %74,9 oldu. Ankara 13 873 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 8 548 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 26 konut ile Ardahan oldu.
- Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı 2019 Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8 artarak 75 480 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı %37,4 oldu. İlk satışlarda İstanbul 14 772 konut satışı ve %19,6 ile en yüksek paya sahip olurken, İstanbul'u 6 079 konut satışı ile Ankara ve 3 760 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Aralık 2019			Ocak - Aralık 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	3 968	1 068	2 900	29 069	8 115	20 954

Tablo 11. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

Balıkesir	Aralık 2019			Ocak - Aralık 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	3 968	958	3 010	29 069	6 490	22 579

Tablo 12. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ikinci el konut satışları 2019 Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %89 artış göstererek 126 594 oldu. İkinci el konut satışlarında da İstanbul 25 545 konut satışı ve %20,2 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı %63,4 oldu. Ankara 14 005 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 8 524 konut satışı ile İzmir izledi.
- Yabancılar yapılan konut satışları 2019 yılında bir önceki yıla göre %14,7 oranında arttı. Yabancılar yapılan konut satışlarında 2019 yılında ilk sırayı 20 857 konut ile İstanbul, ikinci sırayı 8 951 konut ile Antalya aldı. Antalya'yı 2 539 konut satışı ile Ankara ve 2 213 konut satışı ile Bursa izledi.

Grafik 19. Yabancılar Yapılan Konut Satış Sayıları

7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

- Bandırma Ticaret Odası verilerine göre; 2019 yılı Aralık ayı içerisinde toplam 20 şirket kurulmuş olup, bu şirketlerin 10 adedi limited şirket, 4 adedi anonim, 6 adedi gerçek kişi ticaret işletmesi kurulmuştur.
- Kapanan şirket sayısı incelendiğinde, toplam olarak kapanan şirket sayısı 36 adet olup, en çok kapatılan şirket türü 20 adet ile limited şirket işletmeleridir. Yılın 12 aylık istatistiklerine göz atıldığında; 2019 yılı içerisinde 204 adet firma kurulmuş, 241 adet firma kapatılmıştır.

	Şirket Türü	Aralık 2019	Kasım 2019	Ocak - Aralık		
				2018	2019	Değişim (%)
Kurulan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	6	8	50	50	0
	Limited Şirket	10	9	110	119	8
	Anonim Şirket	4	3	36	29	-20
	Kooperatif	0	1	3	6	200
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	2	0	0
Kapanan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	13	5	49	75	53
	Limited Şirket	20	2	27	45	66
	Anonim Şirket	3	3	11	19	72
	Kooperatif	0	0	2	2	0
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	3	0	0

Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı

- 2019 yılı Aralık ayı içerisinde kurulan 20 adet işletme meslek gruplarına göre incelendiğinde; en çok işletmenin kurulduğu meslek grubu 5 adet üye ile inşaat sektörü olur iken, bu grubu 4 adet üye ile imalat ve 3 adet üye ile gıda-imalat sektörü izlemiştir.

Meslek Grubu	GRUP TANIMI	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi	Toplam
		Adet	Adet	Adet
02. MESLEK GRUBU	GIDA-İMALAT	0	3	3
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	0	4	4
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	4	1	5
05. MESLEK GRUBU	OTOMOTIV	0	1	1
07. MESLEK GRUBU	ESNAF	0	1	1
10. MESLEK GRUBU	BANKA-SİGORTA-SARRAF	1	1	2
13. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK	0	2	2
16. MESLEK GRUBU	NAKLİYE – YÜK TAŞIMACILIĞI - ACENTE	1	1	2
TOPLAM		6	14	20

Tablo 14. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları

KAYNAKLAR

Aralık 2019 Ekonomik, Ticari ve Finansal Bilgiler isimli çalışmanın oluşturulması esnasında, aşağıda belirtilen kurumların verileri kullanılmıştır.

- ❖ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- ❖ Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- ❖ Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM)
- ❖ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) PMI İmalat Sanayi Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Raporu
- ❖ Bandırma Ticaret Odası (BTO) Sicil İstatistikleri